

Nyhetsbrev fra NTP Food for life

Juni 2010

Styrk din konkurranseevne ved å delta i EU-prosjekter :

Deltakelse i EU-forskningen gir norske bedrifter, forskningsinstitutter og utviklingsmiljøer tilgang til vitenskapelige og teknologiske ressurser som langt overgår norsk kapasitet og bredde. En nylig publisert evaluering fra NIFU STEP viser at deltakelse i europeisk forskningssamarbeid skjerper næringslivets konkurransekraft i en verden hvor markedene og utfordringene blir mer globale. Deltakelse i EU-prosjekter har særlig vært vellykket for norske deltakere når det gjelder utvikling av nettverk. 38 % av norske bedrifter som deltok sier at de forventer umiddelbar økonomisk gevinst av prosjektene de deltok i. Flertallet av bedriftene mener at prosjektene gir dem tilgang til nye kunder.

Matindustrien i EU har samlet seg for både å påvirke EUs utlysninger og bidra til å øke bruk av forskning i innovasjonsprosessene. Så langt har den europeiske teknologiplattformen – Food for life fått et betydelig gjennomslag. Vår egen norske plattform er sentralt plassert i dette viktige samarbeidet, som følge av betydelig interesse fra norske mat- og drikkebedrifter.

Roald Gulbrandsen, NHO Mat og Drikke

Norske matbedrifters erfaring med EU-prosjekter :

Nofima Mat gjennomførte nylig dybdeintervju blant seks bedrifter som har deltatt i EU-prosjekter. Tre av bedriftene var fra "grønn" bransje, og tre fra "blå". Tilbakemeldingene stemmer godt overens med resultatene i NIFU STEP undersøkelsen nevnt overfor. Flere av bedriftene hadde fått styrket sin konkurransekraft gjennom økt kunnskap koblet til kjernevirksomheten og knyttet nye kontakter. De hadde stort utbytte av samarbeid med forskningspartnere, og besøk av forskere som satte seg inn i bedriftens problemstillinger. Noen av bedriftene hadde også konkrete resultater å vise til som utvikling og anvendelse av nytt måleutstyr, ny prototype, ny produksjonsprosess og initiering av nye FoU prosjekter.

Av negative opplevelser nevnte de fleste at rapportering var byråkratisk og tidkrevende, noen har også opplevd frustrasjoner i forhold manglende leveranser fra partnere og uklare avtaler, men ingen av de som ble intervjuet var negative til å bli med i et nytt EU prosjekt.

VIKTIG LÆRING FOR BEDRIFTER SOM VURDERER Å DELTA I EU-PROSJEKTER

- Bedriften må ha mottakerkompetanse for å ha glede av deltakelse i EU-prosjekter
- Lederforankring i bedriften
- Tydelig rolle for bedriften i prosjektet
- Bedrifter som investerte i tid og ressurser (var aktive), var gjennomgående mer fornøyd

Lerum om deltakelse i LowJuice

Vi har fått mye ny kunnskap om både juiceproduksjon og det å delta i store forskningsprosjekter. Vi har hatt stor nytte av prosjektet, og er allerede i gang med et oppfølgingsprosjekt med FoU støtte fra Forskningsrådet. Man må være villig til å sette av ressurser, og ha god mottaker kompetanse i bedriften. Det er dessuten viktig å ha en god forståelse av prosjektstrukturen og rapporteringen.

Profunda om deltakelse i FineFish

Det er mye opp til hver enkelt hva man får ut av deltakelse. Det er viktig å være aktiv! På det faglige nivået gjorde vi betydelige framskritt i løpet av prosjektperioden, særlig på et fagområde. Det er viktig å merke seg at EU-prosjekter ikke er en økonomisk støtte. Det er viktig å holde orden på prosjektregnskapet som er knyttet til prosjektet, som brukte timer og reiseutgifter. EU-deltakelse er velegnet til sakte forbedringsprosesser. Det krever avsatt tid. Har du det, kan EU-deltakelse bidra til å utvikle bedriften.

Det europeiske matprogrammet – ny utlysning i slutten av juli :

Det 7. rammeprogrammet som er EU-kommisjonens forskningsprogram, har en egen tematisk satsning for "Mat, landbruk, fiskeri og bioteknologi". Hovedmålet med denne satsingen er at det skal bidra til å bygge en europeisk kunnskapsbasert bioøkonomi. Det er ønskelig med **aktiv** industrideltakelse i FoU-prosjekter innen "Mat, landbruk, fiskeri og bioteknologi". I årets utlysninger er syv av temaene øremerket FoU-behov for små og mellomstore bedrifter (SMBer) og det er et mål at 35 % av midlene i disse prosjektene skal gå til SMBer. Det er selvsagt mulig også for større bedrifter å delta i disse prosjektene.

Temaene (topicene) som er mest relevant for matindustrien er:

"Topic" Nummer	Tittel
KBBE.2011.2.1-01	Strategies for improving communication between social and consumer scientists, food technology developers and consumers
KBBE.2011.2.2-01	Development of functional foods and ingredients (SMB)
KBBE.2011.2.3-01	Sustainable cleaning and disinfection technologies (SMB)
KBBE.2011.2.3-02	Food Factory of the Future – Design Study
KBBE.2011.2.3-03	Advanced and flexible technologies for active, intelligent and sustainable food packaging (SMB)
KBBE.2011.2.3-04	Satiety control through food structures made by novel processing (SMB)
KBBE.2011.2.3-05	Processed foods with lower salt, fat and sugar content (SMB)
KBBE.2011.2.4-01	Safety and quality of ready-to-eat foods (SMB)
KBBE.2011.2.5-01	Environmental sustainability in the European food and drink chain (SMB)
KBBE.2011.2.5-03	Food science and the retail sector: a platform for preparing the effective integration of research findings within innovative concepts and applications

Det er mange flere temaer enn dette som finansieres i årets utlysning, og de aller fleste er åpen for industrideltakelse. Årets utlysninger vil bli publisert den 30. juli. Dere vil da finne info om utlysningen her: <http://cordis.europa.eu/fp7>

Årets utlysning har et budsjett på 240 mill Euro, og EU dekker opptil 75 % av FoU-kostnadene (50 % for store bedrifter). Søknadsfristen blir antagelig 18. januar 2011.

Ønsker du å diskutere mulighetene for din bedrift og hjelp til å delta i denne type prosjekter ta kontakt med Marit Risberg Ellekjær (mre@nofima.no) eller NCP i Forskningsrådet Øystein Rønning: oro@forskingsradet.no

Europeiske FoU-midler for små- og mellomstore bedrifter (SMBer) :

SMB-tiltak i EUs 7. rammeprogram (FP7) finnes i delprogrammet *Research for the benefit of SMEs*. Hensikten er å styrke innovasjonsevnen til små og mellomstore bedrifter. SMBer som mangler egen FoU kompetanse til å takle sine innovasjonsutfordringer, kan få dekket kostnadene knyttet til å sette ut FoU-arbeid til eksterne aktører. Dette er en mulighet som langt over hundre norske SMB har benyttet de siste årene.

Også i den siste SMB-utlysningen var det sterk norsk deltakelse med gode resultater. Den norske suksessraten (dvs. hvor godt man lykkes med å få EU-finansiering) på 25 % er godt over det europeiske gjennomsnittet. Innslaget av norsk-koordinerte prosjekter er sterkt: Av de 22 EU-finansierte SMB-prosjektene med norsk deltakelse, vil 8 bli ledet av norsk koordinator. Så langt i FP7 har mange av de norskkoordinerte SMB-prosjektene ridd på en "blå-grønn" bølge, hvor næringsmidler og spesielt akvakultur er godt representert.

I neste utlysning blir frist for innsending av prosjektforslag 18. januar 2011.

Utlysningsteksten blir ikke publisert før 30. juli, men her er [generell informasjon om prosjektformen](#). Nyttig informasjon kan leses også på [SME TechWeb](#). Kommende utlysning bringer en interessant ny mulighet, nemlig **demonstrasjonsaktiviteter**. Dette er ment som en oppfølging av tidligere SMB-prosjekter i rammeprogrammet, hvor det fortsatt er behov for å verifisere de allerede oppnådde prosjekresultatene, gjerne i form av prototypeframstilling, testing, markedsanalyser, forretningsplan m.v. Kommisjonen legger nå sterk vekt på kommersialisering av lovende forskningsresultater oppnådd i tidligere prosjekter. *Vebjørn Walderhaug, Forskningsrådet. vw@forskingsradet.no, tlf. 99 04 75 62.*

Forskningsrådet støtter prosjektetablering :

Deltar du i søknader rettet mot FP7 eller mot "randsonen"? I så fall kan du søke Forskningsrådet om støtte til kostnader du har med å skrive selve søknaden. Både bedrifter, institutter, universiteter og høyskoler kan få støtte gjennom PES-ordningen. Støttebeløpet vil variere avhengig av hvilken rolle du har i søknaden, og hvilken prosjektform det er snakk om. Søknaden brukes også som utgangspunkt for veiledning fra relevante NCP-er i Forskningsrådet som behandler PES-søknadene. For å få utbetalt midler, er det et vilkår at det planlagte prosjektforslaget leveres til riktig mottak til rett tid. Som følge av reduserte bevilgninger vil enkelte PES-støttesatser bli justert fra og med 1. juli 2010. Oppdaterte beløp og andre mindre endringer vil bli kunngjort på nettsiden til PES: <http://www.forskingsradet.no/pes>.

Randi Aarekol Basmadjian, Forskningsrådet, rab@forskingsradet.no

Trenger du hjelp til å delta i EU FoU samarbeid?

Kontakt NTP sekretariatet for å få bistand til å finne de riktige EU-prosjektene som egner seg for din bedrift. Vi hjelper deg med å finne frem til riktige programmer, og finne muligheter til europeisk FoU samarbeid for din bedrift. Vi kan også bidra med å knytte den første kontakten mellom bedrifter og FoU-miljøer.

Kontakt Marit Risberg Ellekjær eller Cathrine Finne Kure i NTP sekretariatet.

Finn fram i finansieringsjungelen :

I april arrangerte NTP Food for life et seminar om de ulike programmene i EU og i Norge. Mulige regionale, nasjonale og europeiske finansieringskilder for FoU samarbeid i næringsmiddelindustrien ble presentert. [Foredragene finner du her](#)

NTP Food for Lifes innspill til ny melding til Stortinget om landbruk og mat :

NTP Food for life har sendt innspill til den nye meldingen til Stortinget om landbruk og mat med tittelen "Forskning for en verdiskapende næringsmiddelindustri". I dette innspillet synliggjøres behovet for virkemidler som kan stimulere til mer kunnskapsbaserte innovasjoner langs hele verdikjeden og derigjennom styrke konkurransekraften, og vi kommer med forslag til tiltak for å sikre en verdiskapende næringsmiddelindustri.

[NTPens innspill finner du her.](#)

Ny programplan fra Matprogrammet :

Matprogrammet i Forskningsrådet har nylig lansert en revidert programplan som dekker perioden fram til 2015. I planen tas det utgangspunkt i de store globale endringene norske matnæringer vil stilles overfor de kommende tiår, og som det vil være avgjørende viktig å bygge kompetanse for å møte. Planen peker på det store behovet som fins for forskning og kompetanseutvikling i næringslivet på matsektoren. Betydningen av internasjonalt samarbeid for bedrifter og forskningsmiljø som vil hevde seg i konkurransen på lengre sikt, understrekes. For den langsiktige kunnskapsbyggingen for matnæringene lanseres fire hovedsatsingsområder:

- Globalisering, konkurranse og marked – fokus rettes blant annet mot forbrukeren/ etterspørselstrender og mot kunnskapsbygging om produktkvalitet som konkurransefortrinn i ulike markeder
- Klima og bærekraftig produksjon – her er det viktig å peke på at *bærekraft* i tillegg til miljødimensjonen, retter seg mot økonomiske forhold – dvs *kostnadseffektivitet* i produksjon og ressursutnyttelse. Produsenter langs hele verdikjeden mat og tilhørende kunnskapsmiljø bør i denne sammenhengen særlig merke seg stikkordene *energieffektivisering* og *miljøteknologi* som aktuelle innsatsområder framover.

- Mat og helse – både Norge og andre land står overfor store utfordringer knyttet til livsstilssykdommer, der mat både utgjør en vesentlig årsak og en del av løsningen. Her ligger utviklingsmuligheter for norske bedrifter som vil satse - et solid kunnskapsgrunnlag må utvikles gjennom forskning.
- Trygg verdikjede – Norge har en relativt god posisjon på dette området – det er et konkurransefortrinn. Konsekvenser for mattrygghet av klimaendringer og økt globalisering må møtes med vitenskapelig innsats langs hele verdikjeden.

For den langsiktige kunnskapsbyggingen vil Matprogrammet spisse ulike prioriteringer i de årlige utlysningene, med utgangspunkt i disse fire temaene. Arbeidet med utlysningstekstene vil baseres på tett dialog med næring, forskning, forvaltning etc.
Unni Røst, Forskningsrådet, ur@forskningsradet.no

TrueFood Guideline :

EU-prosjektet TrueFood har utgitt retningslinjer for effektiv kunnskaps- og teknologioverføring. Guiden gir råd i forbindelse med:

- Overføring av kunnskap i innovasjonsprosessen
- Identifikasjon av behov
- Dialog mellom industri og forskning
- Implementering av forskningsbasert kunnskap
- Nyttige verktøy for kunnskap- og teknologioverføring
- Ledelse av kunnskaps- og teknologioverføringsprosessen

Du finner guiden ved å søke TrueFood på nofima.no

Kommende arrangementer :

[Fra ide til forretning Seminar i Oslo 17.juni](#)

Forskningsrådet og Innovasjon Norge presenterer tre viktige virkemidler for å gjøre ideer om til forretning.

CIAA-kongressen 2010

”The European Food and Drink Industry’s Vision for 2020: People, Planet, Partnership. Challenges and opportunities for a more competitive industry” finner sted i Brussel 18.-19. november.

For mer info: www.ciaacongress2010.eu/

God bok!

Nye bøker og hefter som er å få tak i. Verdt å lese:

[Mat og industri 2010 – Status og utvikling i norsk matindustri](#)

Utgitt av Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning

Assuring safety in the food chain – A European research priority

Utgitt av European Commission – Food, Agriculture and Fisheries, and Biotechnology

Vi i sekretariatet for NTP Food for Life vil benytte anledningen til å ønske dere god sommer!

Har du spørsmål eller ønsker å komme i kontakt med NTP Food for Life ta kontakt med:

Marit Risberg Ellekjær

NTP Food for Life

Osloveien 1, NO-1430 Ås, Norway

Tel: +47 64 97 01 84 Mob: +47 907 01 939

mre@nofima.no / www.f4l.no